

רים – רים - רים

גיליון מס' 2

כנראה פברואר

תוכן העניינים

17	הידעת ש-
18	ספירת האוכלוסייה
20	מועדון חמשת בני כיתה ז'
21	אולומוץ וטרזין
22	טיסתי הראשונה
23	המלחמה על הרדיום
25	קבוצת הכדורגל "נשרים"
25	בית הדין דטרזין
26	מעשה לא שקול שעשיתי

הידעת ש-

על אף שהגיע כבר ה-25 בפברואר - עוד לא הוסק השנה חדר הרחצה? ועוד אומרים לנו להקפיד על ניקיון !!!

אף על פי שיש בבית הספר 250 בחורים, לא סודרה שם נקודת חלוקת אוכל, ועלינו ללכת לארוחת הצהרים והערב עד המבורג*?) מי אשם בכך?

בקבוצת הכדורגל W.A. פרצה מריבה בין הקצבים והטבחים, והקצבים כנראה יתחברו לגננים; או שישחקו לחוד? בכך תקום קבוצת כדורגל רביעית טובה בליגת טרזין.

מפנים באי אלה בלוקים את חדרי העלייה לגג כהכנה לעוצר?

בדואר התחילו להחרים את כל הלוטות לחבילות?

בהמבורג* יש כ-200 חדרים ריקים לגמרי?

א א א א א א א א א א א א

ספירת האוכלוסייה (מילה חמה)

מאת

י. הרמן (J. Hermann)

יום אחד נודע אצלנו -
האם אמת או שמועת פרא? -
שבקרוב יוכרז בגטו
מה שמוכר היטב כ-Sperre*).

השכם בבוקר, או עוד בלילה
קיבל כל איש בשורה לביתו,
בשעה עשר תיערך פה
ספירת האוכלוסין בגטו.

הכל לבשו בגדים חמים
וגם נוסף לְזֶה הבגד
לקחו קצת לחם ומרגרינה
ככל אשר היד משגת.

שעות חכינו לפני הבית
עד אשר הגיע תורנו
כי השורה זזה לאט
ודבר לא בא לעזרנו.

בראש הלכו זקני השבט
שלא יכלו לצעוד מהר;
לכן נעצרה השורה מדי פעם,
על מנת שורות ליישר.

ובשעות הצהריים
הגענו כולנו הלום;
התיישבנו על הדשא
לאכול - כמו בחלום.

רק בהכנות התחלנו –
אך קול גס צוה לאמור:
"לעמוד בשורות ובסדר!
הולכים אתכם לספור!"

ולקום ושוב לשבת
זזה נמשך כך כל היום
ואנו רק התגעגענו
למיטה ולקצת חום.

עד שספרו את כולנו
קרוב כבר הליל וירד.
רק אחרי חלוף שעה שבע
הורשינו לנטוש לאט.

תוהו ובוהו שורר מסביב
החושך הולך וגובר –
והכל לוחצים את הכל
ובכי תינוקות את הלב שובר.

בכניסה לעיר המהומה גדולה,
צעקות, ודחיפות, והכל רְבִים
על זכות קדימה להיכנס ראשונים -
תינוקות, אמהות, אבות וסבים . . .

וכשהגענו הביתה לבסוף,
צמאי שינה, עייפים ברוח,
עוד קצת פטפטנו על תלאות היום -
עד שפרשנו לנוח.

ומשכבו האורות, ואנו נרדמנו
ברוח קלילה של ערב –
חוה כל אחד את ספירת היום
בספירת חלום של טרף.

מועדון חמשת בני כיתה ז'

מאת

פ. ליאון (P. Lion)

פטר הולי נבחר פה אחד כיו"ר המועדון. אולי זה קרה כיון שהוא הספורטאי המצטיין וגם הצליח בבית הספר. התחביב שלו היה כדורגל, וגם עכשיו, מייד לאחר היבחרו, יצא לשחק קצת. כיון שיש מסביב כמה מגרשי משחקים, הוא השתהה קצת, ואחר פנה למגרש של מועדון הכדורגל של הרובע העשירי, אבל כיון שלא היה שם איש אותה שעה, הוא פנה ללכת למקום אחר. אותו רגע הוא הבחין במשהו שהדהים אותו: הוא ראה את ולאדיה בושין ושמונה בני הרובע התשיעי זוחלים למחסני צ'רניק בכל הזהירות שהיו מסוגלים לה. הוא תפס מייד את כוונתם. הם רצו להשיג את רשימת החברים. הוא עצר מלכת וחשב בקדחתנות מה לעשות: האם לרוץ להזעיק את החבורה, או להגן על הרשימה בכוחות עצמו? לא נותר לו זמן רב, אנשי הרובע התשיעי היו כבר קרוב מאד למחסן, והתגבורת היתה מאחרת להגיע. להגן על הרשימה בגפו הוא גם כן לא יכול, כי הם תשעה והוא לבדו. עלתה על דעתו אפשרות שלישית: מה אם יוציא את הרשימה ממחבואה ויסתלק אתה בטרם יגיעו אנשי הרובע התשיעי? כן, זה הדבר הנכון לעשות, והוא פתח בריצה להקדים את המתנכלים. סיפרו עליו שהוא אצן מעולה, וזה היה נכון. הוא רץ בכל כוחו וניסה להסתתר מפני הפולשים, עד שלבסוף נגלה לפניו קיר הקרשים, הוא נכנס בזריזות והתחיל לסלק את הקרשים שבהם הוא כיסה את הבור קודם לכן. אחרי רגעי עבודה מאומצת הוא הצליח לחלץ את הרשימה. הוא הכניס אותה אל מתחת חולצתו ופנה לצאת, כאשר ראה כמה מהפולשים מטפסים על הקיר והראשונים בהם כבר רצים אליו. מהראשון בהם הוא הצליח לחמוק על ידי תחבולה שלמד בכדורגל, אבל אחר-כך הוא נתקל בקרש ונפל ארצה. כמה מהפולשים התנפלו עליו. הוא נאבק כמו משוגע, אבל נוצח לאחר מאבק, ונאלץ לראות בחוסר אונים שהם מחפשים בכליו. לבסוף הצליח פְּרִנְטָה, בנו של מנהל סניף בנק ברובע התשיעי לחטוף את הרשימה והכניס אותה לכיסו.

(המשך יבוא)

אולומוץ* וטרזין

מאת פ. גצלינגר (P. Götzlinger)

אינני יודע מה סיפרו בערים אחרות על טרזין. בקיצור, כאשר התקרב מועד הנסיעה לטרזין פשטו שמועות שנגווע פה מרעב וכד'. לא דיברתי על זה הרבה ולא השמעתי את עמדותי באוזני איש; רק חשבתי שלטרזין אני בהכרח אגיע, ואז אדע הכל. כך גם קרה. בתחילת יולי הגענו לטרזין; כבר במהלך הנסיעה הארוכה ברכבת חשבתי הרבה ועשיתי תכניות שונות – איך ישכנו אותנו עוד אותו יום, מה נעשה במזוודות, ומה נעשה במשך הזמן שנשהה בטרזין. כאשר הגענו לטרזין, היתה לי הרגשה לא נעימה כזאת, כאילו נולדתי מחדש. את המזוודות הגדולות יותר השארנו ברכבת, מבלי לדעת האם נראה אותן עוד. את הדברים הנחוצים

ביותר לקחנו אתנו. הייתי מופתע במידת מה כאשר ראיתי גברים צעירים ואפילו נערים מבוגרים קצת שעל שרוליהם התנוססה כתובית לאמור [Hilfsdienst](#) (**). הכל היה מאורגן למדי. אחר כך הזמינו אותנו לצעוד במצעד. איש לא יכול היה לדעת לאן אנחנו הולכים. במרחק נגלה לנו בניין גדול, וישן במקצת. היתה זאת מאפייה, ולתוכה נכנסנו. רק זרקנו מבט מסביב וכבר ראינו משהו כמו קטטה. מובן מאליו שהלכתי להסתכל. היתה שם ערימת קש, שצריך היה לפזר על הרצפה בכדי לישון שם. זה לא היה נעים בכלל, להתחיל להתקוטט על קצת קש. אבל לא היה מה לעשות, נאלצתי לקחת קצת קש בכדי שלא אצטרך לישון ישר על הרצפה, לכל אחד הוקצה חצי מטר רוחב. עוד אותו ערב ביקרו אותנו ידידים טובים שלנו שהסבירו לנו, איך הכל מתנהל. אחר-כך שכבנו לישון. היתה זאת אומנות של אמת להירדם, ישננו בבגדי היום, ונוסף לזה על קש שפוזר. נעקצנו נורא בפרעושים. למחרת חכינו בכיליון עיניים איך יהיה עם האוכל. חילקו תפוחי אדמה לא מקולפים כמעט כליל, ורוטב שאי אפשר היה לאכול. לקבלת האוכל חילקו לנו תלושים ירוקים. כעבור שלושה ימים הצלחנו להגיע להמבורג (***) , וראינו ששם יותר טוב במידה ניכרת. שיכנו אותנו ב-[Jugendheim](#) (Q), מקום שמאד מצא חן בעיני. המאכלים השתפרו מיום ליום. ניפקו לנו לחם, מרגרינה וסוכר. פעם ביומיים כמעט קיבלנו מה שהיה קרוי "תוספות מיוחדות", שהפתיעו אותנו מאד. מי פילל בבית שבטרזין נקבל דברי מאפה! עוד ביום הראשון הלכתי, בתורת תושב חדש, לראות את החצר. לאט לאט התחלתי להתרגל. הבחורים בחצר שיחקו כדורגל ומשחקים מעניינים אחרים; לאחר שזמן מה רק הסתכלתי ניגשו אלי בחורים ושאלו האם אני יודע לשחק. ענית: קצת. הבחורים שיתפו אותי במשחק, אני שיחקתי די טוב, כך שכעבור זמן לא רב התבלטתי. התרגשתי משמחה. זה חזר גם בבניין מס' 19 של קסרקטין L 417. אינני יודע איך מגיבים אחרים לשאלה, איך החיים בטרזין מוצאים חן בעיניהם. בעיניי זה יותר טוב מאשר בבית. איש לא יכול היה לדמות שאפשר יהיה לשחק פה כדורגל ושנוכל לבנות פה ביצורים. בתנאים שחייתי בהם קודם באולומוץ לא הייתי רוצה לחזור בעתיד הנראה לעין לאולומוץ. האמת היא שההתחלה בטרזין הייתה קשה מאד. לא פשוט להסתגל, אחרי שגרת בדירת שלושה חדרים, מטבח וחדר אמבטיה מפואר, למגורים בחדר שבו גרים 36 איש, וגם לתזונה של טרזין, בהשוואה לזו בבית. מצד שני יש פה יתרונות; אנחנו לא נרדפים על ידי הגרמנים, ויכולים להסתגל לחיי החברה. טרזין היא בית ספר טוב, כי כל האנשים פה שווי זכויות, הייתי מאחל לעצמי שאחרי המלחמה החיים יהיו מסודרים כפי שזה בטרזין. זהו תיאור הגעתי וחוויותי בטרזין.

טיסתי הראשונה

מאת

י. בלוך (J. Bloch)

הייתי תלמיד כיתה א'. יום אחד באה אמי לבית הספר ונפרדה מהמורה; גם אני נפרדתי, אם כי לא ידעתי מדוע. למחרת בבוקר הודיעו לי הוריי שאנחנו נוסעים לאיטליה. קפצתי משמחה. לפני הצהריים הוקדש לאריזה, ועד שעה 4 אחרי הצהריים היה הכל ערוך לנסיעה. לפני הבית ניצבה מכונית. הטעננו את המזוודות, התיישבנו וכבר דהרנו לכיוון פראג. הגענו לשם בשעה 6 בערב. לננו במלון "אָסְפֶּלְנֶד". בבוקר נסענו לשדה התעופה. נכנסנו לבניין צדדי שבו עברנו, אנחנו והמזוודות שלנו, בדיקות שונות. לבסוף יצאנו אל השדה. המטוס שבו עמדנו לטוס כבר ניצב שם מוכן. היה זה מטוס צ'קוסלובקי מטיפוס ישן. נכנסנו פנימה. היו שם שתי שורות מושבים. שמרנו לעצמנו שלושה מושבים ליד החלון. פחדתי שהמטוס יעשה רעש חזק וסתמתי את האוזניים. הישיבה במטוס שיעממה אותי ולכן הלכתי להסתכל במטוס. פרט

כמות קטנה של עופרת אורניום ואנחנו מתחילים לרדת מההר. בעזרת משקפת גלינו מתחתינו בערך 50 איש; אולי אלה מאנשי המורדים. בינתיים אין סכנה, אבל אנחנו מוכנים."

הידיעה נסתיימה ושני הקצינים התכופפו בריכוז רב אל המכשיר. על פי סימן של הסמל חבשו גם הקצינים אוזניות שהיו מונחות בצד. "נראה שתהיה פה סערה, מסביבנו עננים כבדים. הקמנו את המחנה. ועכשיו החשוב מכל: שלחו לנו מזון. מצאנו שחלק מהמלאי שלנו מקולקל; כנראה עבודה של בוגד. . . . " הקול נפסק לפתע והגברים המופתעים שמעו משהו שדמה ליריות. הם קפאו במקומם. פתאום שמעו את המלים: אלוהים אדירים, זה הוא. . . זה הוא. . . " נשמע רעש נורא . . .

(המשך יבוא)

תולדות קבוצת הכדורגל "נשרים"

מאת י. לקנר (J. Lekner)

א.

הקמת קבוצת "נשרים"

בשנת 1942 נערכו תחרויות שונות בין הבחורים דרי המבורג ודרזדן* שבהן שיחקו דרי הקסרקטינים השונים בכל כוחם במאמץ לזכות בניצחון. היו אלה מאבקים נהדרים מלאי מתח שגם מבוגרים באו לצפות בהם. אחר-כך באה הפקודה להעביר את הבחורים המבוגרים יותר לקסרקטין החדש L 417 שנועד לבני הנוער, והתחרויות פסקו. כל השחקנים הטובים מבאי המבורג ודרזדן עברו לגור בבתי שונים והתחילו לשקם שם את הקבוצות. באחד עשר ביולי הקים בית מס' 199, המכונה "נשרים", קבוצה משלו, שהרכבה היה: פולוֹר (דרזדן), ליאון (עמק הלֶבָה העלית), לקנר (דרזדן), פ. גצלינגר (המבורג), וול (דרזדן), בֶּרְנֶר (המבורג). ברנר וול יוכלו בינתיים להתחלף עד שיתברר מי מהם יותר טוב. לתפקיד הקפטן נבחר ליאון. התלבושת השתנתה מפעם בפעם; לבסוף נקבעו צבעי הקבוצה – אדום לבן, והרכב זה החזיק מעמד שנה בערך.

(המשך יבוא)

בית הדין דטרזין

מאת ג. צוייג (G. Zweig)

כפי שיש בטרזין הכל, יש בה גם בית דין, אם כי הוא שונה תכלית שינוי מבית הדין שבבית. בית הדין מצוי ב-Rathausgasse (רחוב העירייה) מס' 199. בית הדין הזה דן רק בעבירות קלות; עבירות אחרות מועברות לשלטונות הגרמניים. למשל, גניבת חפצים מחבילות דואר; האיש שנתפס בשעת מעשה נידון בבית הדין הזה. השופטים של בית הדין נהנים מאמון רב מצד הבריות. רוב העניינים הנידונים בבית הדין הם ענייני ירושה, משמע שבמקרה שאדם מת, יעבור רכושו לכאורה לידי המדינה. אבל קרובי המת רוצים כמוֹבן גם הם לרשת משהו. לשם כך פונים לבית הדין של הגטו (Ghettogericht)* שבדיוניו יוחלט כמה יקבלו הקרובים מהעיזבון. אב בית הדין של ה-Ghettogericht הוא היועץ הבכיר ד"ר רטר. השופטים הם בעיקר אנשים שבחייהם הפרטיים היו עורכי דין, ולפיכך באמת מבינים את מלאכתם. לרשותם עומדים שלושה חדרים שבהם עובדים שמונה עשר איש. כן הוקצו להם שלוש מכונות כתיבה. על מידת יראת הכבוד שהכל רוחשים להם יעיד המקרה הבא: אחד השופטים היה מוזמן לאיזו הרצאה. שורת המושבים הראשונה היתה שמורה לנושאים במינויים ל-Hausältester ("זקן הבית") ול-Bezirksältester ("זקן הרובע"). אותו שופט התיישב בשקט בשורה הראשונה, הזדהה בתעודה ואיש לא העז להתנגד לכך.

מעשה לא שקול שעשיתי

מאת

פ. גצלינגר (P. Götzlinger)

היה יום ראשון והיינו חופשיים מלימודים. כאשר התעוררתי בבוקר, הציע לי אחי לשחק

משחק חברתי כלשהו. הייתי אחוז שינה, וביקשתי מאחי שיעיר אותי בשעה שמונה. בינתיים העמדתי פני ישן; אבל עיני היו רק עצומות למחצה בכדי שאוכל לעקוב אחרי מעשי אחי. אבל הוא המשיך לקרוא את מוסף יום א' של עיתון הבוקר הצ'כי ולא שם לב בכלל בנעשה סביבו. לכן עבר נמנומי לכלל שינה של ממש.

השעה הייתה עשרה לשמונה כאשר אחי העיר אותי. התחלתי לקלל שעוד לא הגיעה השעה שקבענו, ואיך הוא מרשה לעצמו להעיר אותי. לפתע הבחנתי באמא, שהביאה את ארוחת הבוקר. לכן השתתקתי תיכף, והתמסרתי לקפה המתוק ולעוגה. אמא אמרה שהיא יורדת למרתף להביא פחם, ושבינתיים נשחק. המשחק החביב עלינו היה "בן-אדם אל תכעס" (*), שאת הפרס בו קבענו כרגיל על 20 פרוטות לנקודה. אחרי ארוחת הבוקר התחלנו לשחק. לאחי שיחק המזל ולכן ניצח במערכה הראשונה. כך זה נמשך גם במערכות השניה והשלישית. הכסף שלי אזל, והתחלתי להשתולל. אחי גירה עוד יותר את כעסי, ולכן קמתי וזרקתי את המשחק מהחלון. אבל זה עוד לא היה כל.

בהסתר פירקתי את נורת המנורה וזרקתי אותה על אחי; פגעתי בצדע שלו. הוא התחיל לצרוח ואני שכבתי מהר במיטה והעמדתי פני ישן. בינתיים חזרה אמא מהמרתף ובראותה את שראתה, התחילה להתרגז נורא, אבל גם זה נגמר. התוצאה הכללית הייתה עונש מאמא ומכות מאחי. כך נגמרה הטרגדיה.

(* שם אחד הקסרקטינים בטרזין

(* עוצר [המתרגם]

(* עיר מחוז במורביה [המתרגם]

(** שירותי עזר [המתרגם]

(*** שם קסרקטין; ראה הערת שולים בעמ' 17 [המתרגם]

(0 מועדון נוער [המתרגם]

(* אלה שמות קסרקטינים בטרזין, שנקראו עייש ערים גרמניות ו/או אזורים גיאוגרפיים

(* בהאי לישנא בגרמנית, בתוך התמליל הציכי, ללמדך ברמיזא על מעמדו של בית הדין [המתרגם]

(* משחק חברה רב תהפוכות, שבו מרכיב המזל ניכר, והמאפשר הפסד הכל על סף ניצחון (ומכאן שמו) [המתרגם].